اندر اچي پاريتيءَ کي ٻانهن ۾ ﭘري پلنگ تي ليٽائي ڇيائين، ”منهنجي ﭘاليءَ وٽ جيڪي آهي، انجي اڳيان تہ هرڪا عورت اٻالي آهي. “

من جي ڳنڍ

ائين تہ منهنجو گهر ڪو تمام مٽي بہ ڪين هو، پر تڪڙ هئي انڪري هيٺئين فليٽ (گرائونڊ فلور) واريءَ ارونا کي چيم، ”ائي ٿيهہ رﭘيا هجني تہ ڏينم، ﭘوءِ مٽان آٽي تي ڏيانءِ. منهنجو گهوٽ وڃي ٿو

ڪار ۾ پيٽرول پرائڻ ان لاءِ ڪپن. "

ارونا يڪدم سوَ جو نوٽ اچي مونکي ڏنو. مون بلڊنگ جي ڪمپائونڊ ۾ وجي جڏهن سو جو نوٽ پنهنجي گهوٽ کي ڏنو، تڏهن هن مرڪي چيو، "مائي ته وڏيءَ دل واري چئبي جو ٽيهن رپين بدران سو جو نوٽ ڪڍي ڏنائين. "

واپس اچي ارونا کي پنهنجي مڙس جي ڳالهه ٻڌايم. ارونا جي پر ۾ سندس ٻي پاڙيسرڻ ديوي ويٺي هئي، انهي چيو، "ورشا راڻي، تون ته اسانکي سڄاڻين ڪانه ٿي. اچي ٻه گهڙيون وهين ته خبر پوئي ڪيڏا تاڪيا وڏي آهي اسانجي دل. " مون کي هي ٻئي زالون وڻيون.

ٻئي ڏينهن ساڳيءَ مهل تي اٽڪل ڏهه لڳا هوندا صبح جا، جو ارونا کي سو رپيا موٽائڻ ويس. ارونا کلي چيو، " چو پڇي ٿي ويا ڇا رپيا؟"

مون چيو، "منهنجي سس ته مٿو کائي ويئي هئي ته جلدي هيٺ پئسا موٽائي اچ. مائيءَ سڄي رات مٿان ننڊ ئي نه ڪئي هجي"

ارونا خوب ٽهڪ ڏيئي کليو. مٿان چيائين، "سسٽين کي ٻين ۾ وشواس ڪونهي ڇا؟"

ارونا جو ائين چوڻ ۾ منهنجي اکين مان جهر جهر نير وهڻ. ارونا تڪڙ ۾ ديويءَ کي ٻه سڏ ڪيو پوءِ ويٺيون ٻئي مونکي پرچائڻ ۾ ڪلائڻ.

مٿي آيس ته سس چيو، "هيڏو وقت لڳايئه، مائيءَ جهيڙو ڪيو

چا ته...“

مون سس طرف ڏٺو. هيءَ هئي وشواس جي اگنيءَ جو ٺيڪو ۽ تصور کيم هيٺ وارين ارونا ۽ ديويءَ جو. ٻئي زالون ڪيڏيون نرمل، ٺڏيون ۽ خوش دل ٿي لڳيون.

ٽئين ڏينهن ٻه ساڳيءَ مهل تي مان مڙس سان گڏ هيٺ لهي ويس. زندگيءَ ۾ هي پهريون پيرو هو جو سس کي ڪين ٻڌايم ته مان گهر ڇڏڻ کان ٻاهر قدم چو ٿي رکان.

ديوي ٻه ارونا جي گهر ويٺي هئي، اتي هڪ ٻي ٻه زال هئي. ديويءَ چيو، ”ورشا، هن کي سڃاڻين؟ هيءَ ڪرشنا اٿيئي، سامهون واري فلئٽ ۾ رهندي آهي.“

مون چيو، ”چڱو وجان ٿي.“

”وجين وري ڪيڏانهن ٿي؟“ ٻانهن کان ڇڪي ارونا ڪٺي مونکي ڪرسيءَ تي هنيو. ويهه هتي، ٻيڪارن جي دفتر ۾ جيڪو آيو، انکي اڌ ڪلاڪ ڊيوٽي ڏيڻي ئي پوندي آهي.“

ديويءَ چيو ”ها ڊيوٽي ڏيڻي ئي پوندي آهي.“

”۽ هوءَ سس ٻائي مٿي ويٺي...“

”اسانکي ٻه گهر جو ڪم وينو ياد ڪري.“ ڪرشنا چيو، ”گهاٽ کي اوپر، گهاٽ کي اوپر“ ديويءَ ڪرشنا کي ڇهنڊڙي پائي ڇيڙ ڪئي. مان وائڙي ٿي ڏسڻ لڳس ته ارونا چيو، ”هيءَ اسانجي ڪرشنا

اٺيئي صفا اڻ پڙهيل. سو اهڙا گفتا ڳالهائيندي آهي جو ڪيڏا ڏينهن پيا ڪلندا آهيون. ڪلهه سندس ماسي آئي هئي. ديويءَ پڇيس تہ ڪٿان آئي هئي، تہ چيائين. ”گهاٽ ڪي اوپر مان. “ ويچاريءَ ڪي گهاٽڪوپر چوڻ ڪين آيو. هاڻي ديوي آهي جا ويٺي ڪٿ ڪريس.“

مون چيو. ”پر آهي ڏاڍي سٺي، خفي تہ ٿئي ئي ڪين ٿي.“

ارونا چيو. ”پلا اهو تہ ٻڌاءِ تون هيئڙي سهڻي، صاف سٿري، پر خفي ٿيل اهڙي پيئي لڳين جو ڪجهہ منو ئي ڪين ٿو لڳيئي. اسين تہ روز 10 ڪان 10:30 تائين. هي جيڪو بيڪارن جو دفتر ڪلندو آهي، ان ۾ اچي وهڻ لاءِ واجهائيندءيون آهيون ۽ تون آهين جا پيئي پڇين.“

منهنجو من ڳائون مائون ٿي ويو هو. بنا ڪنهن احساس جي چيم. ”بيڪارن جو دفتر ڪيئن؟“

ديويءَ چيو. ”بيڪارن جو انڪري ٿا چئون جو هي اڌ ڪلاڪ ڪو بہ ڪم ڪار ڪرڻو ناهي. فقط ڪل خوشيءَ ۾ گذارڻو آهي.“

”ڪل خوشيءَ ۾ گذارڻو آهي؟“ مون چيو.

ڪرشنا منهنجو هٿ پڪڙي چيو. ”چو ڙي؟ اهڙي اداس منهن سان چو ٿي چوين ڪل خوشيءَ ۾ گذارڻو آهي؟..“

”نصيب ۾ ڪل خوشي آهي ئي ڪين.“

ڪرشنا منهنجو نراڙيءَ تي پنج ئي آڱريون رکيل هٿ هيٺ لاهي چيو. ”ياڳ تہ آهن تنهنجا، موٽر در تي، فليٽ پنهنجو، سس، سهرو، پٽ،

ڏيءُ ۽ ڪمائيندڙ مڙس تنهنجي گهر ۾. باقي توکي ڪهڙي ڳڻتي؟“

ديوي ڪلڻ لڳي, ”مان ٻڌايانءِ هن کي ڪهڙي بيماري آهي؟“

ديويءَ جي ڳالهه ٻڌي مان شڪجي ويس. الائي منهنجي مسئلي جي خبر ته نه پئجي ويئي آهي پاڙي ۾. دل دڪ دڪ ڪرڻ لڳي.

ارونا چيو, ”ڏس ورشا تون خود جيسين پنهنجو دک نه ٻڌائيندينءَ تيسين ڪوبہ انترايامي ڪونهي جو تنهنجو دل لاهي سگهي“.

ارونا جي چوڻ جو انداز اهڙو هو جو مان هڪ وار من کولڻ لاءِ تيار ٿي ويس. پر وري پاڻ کي سنڀالي ورتم. چو تہ چوندا آهن: ڪاتي ڪري گدري تي ته بہ گدرو مَٺو؟ ۽ گدرو ڪري ڪاتيءَ تي ته بہ گدرو مَٺو.

ديويءَ چيو, ”ورشا توکي منهنجو ڪلڻ دل ۾ ته ڪين ٿيو. واقعي ماڻهو ڪڏهن حالتن سبب ڪڏهن وري من ۾ ڪا ڳنڍ اچي وڃڻ سبب دکي ٿيندو آهي“.

مونکان تڪڙ ۾ نڪري ويو ”ڳنڍ؟ . . . من ۾ ڳنڍ ٻڌجڻ . . .؟“

هاڻ ٽنهي سڪين ڪٺي مونکي پڪڙيو. چون, ”هاڻ توکي مور ڪين ڇڏينداسين. پلا اسين ٻيو نہ ڪري سگهون ته من تنهنجي دکہ کي همدرديءَ سان ٻڌي تنهنجي من جو اڌ بار ته لاهي سگهنديونسين“.

مان وائڙي ٿي, هنن ٽنهي ڏانهن واري واري سان ڏسندي رهيس.

اروُنا جي منهن ۾ نهاريم. هوءَ مرڪڻ لڳي، سندس اکين ۾ جل ڀرجي آيو. من ۾ سوچيم: جيڪا زال منهنجي دکي حالت ڏسڻ سان ايتري همدردي ٿي ڪري، سان منهنجو دک ٻڌڻ سان ته شايد مونکي ڀاڪر پائي دک ئي لاهي ڇڏيندي. يا شايد روئي پوي منهنجي ڳالهه تي. ڪيترو وقت من سان هٽي هٽي آخر چيم. ”منهنجي سس کي شڪ آهي ته مان پنهنجي سهري سان نهيل آهيان.“

ڪن لاءِ هي ٽيئي سڪيون شانت ٿي ويئون. ڪمپائونڊ ۾ ٻارن جي راند جو سماع پيو. ”ٿذا منا ڦارونٽان“ گهورڙيو ٿي چوندو ويو.

منهنجي اکين مان هاٺي اهڙو ڪي ڪرڻ لڳو جيڪو نه پاٺي هو نه رت. عجيب وياڪلتا اکرن جو روپ ورتو. چيم. ”مونکي توهين غلط نه سمجهجو مان بلڪل نرليپ آهيان. بابل کي مون سپني ۾ به ڪڏهن غلط روپ ۾ نه ڏٺو آهي. مڙس منهنجو ته ڏٺو اٿو ڪهڙو نه بي مثل مٺيو آهي. سندس سونهن اڳيان ته مان به ڪي ڪين آهيان...“

اروُنا منهنجي وات تي ڪٺي هٿ رکيو. ”نه چئه مني. اسين ٽيئي دنيا جي چال کي جاٺي ويٺيون آهيون....“

سندس هٿ هٽائي، مون رڙي چيو. ”پورا نو سال ٿيا آهن مونکي. رت جا ڳوڙها ڳاڙيندي رهي آهيان. پر ڪو فرق نه پيو آهي.“

ديويءَ چيو. ”نو سال پوءِ تنهنجو مڙس توکي جدا نٿو ڪري وجي وهاري؟“

مون ڪٺي ديويءَ جا هٿ پنهنجي مستڪ کي ڇهايا. ”بس ائين

ڪو ڪري مون لاءِ. ٻن ٻارن جي ماءُ آهيان, ڪٿي جهنگ ۾ ٻہ هلي وهاريندم تہ ٻہ هن شڪ جي قيد مان ڇوٽڪارو پائي مان نهال ٿي ويندس.“

ڪرشنا پڇيو, ”مرد تہ هميشھ پاڻ کي زالن کان عقل وارو سمجهندا آهن, پوءِ ايتري ننڍي ڳالھ تنهنجي مڙس کي سمجھ ۾ نٿي اچي؟“

”منهنجي هڪ ئي پٽ آهي نہ منهنجي سس جو. هوءَ چويس ٿي ماءُ تہ وري ڪانہ ملندءِ. جويون تہ ٽڪي ٽيھ پئسي ويھ ملنديئہ... هٽي خاندان ۾ پت نہ وڃائجانءِ. ڇڏي اچ انهيءَ ڪنيءَ ڇوريءَ کي پيڪن ۾.“ بس مٽيون مان جا ڪڪڙ جي اڌ ڪپيل سسيءَ وانگر لٽڪي پيئي آهيان مڙس کي. ٻہ ٻار ڪٽي ڪيڏانهن وينديس, ويچاري کي ڏنيبان ٻہ ڏاڍو ٿي. ويچارو جواب مونکي ٻہ ڪين ڏئي تہ ماءُ کي ٻہ ڪين ڏئي.“

گهڙيال ساڍا ڏھ ٿي هنيا, جو ارونا اٿڻ لڳي. چيائين, ”دل جاءِ ڪر, روز هتي اچ تہ پاٽيهي راھ نڪرندي. تنهنجي من جي ڳنڍ ڇڙي تہ ڏس ڪيئن نہ ٿي سک جو ساھ کڻين. مونکي مڙس جي روٽيءَ جو ديو موڪلڻو آهي, مان تہ هليس رنڌڻي ۾.“

ان ڏينهن مٽي گهر ۾ گهڙيس تہ سس پڇيو, ”ڪيڏانهن ويئي هئيئن؟“

چيم, ” هيٺ پاڙي ۾.“

ماتا چيو, ”مونکي اها ٻين گهرن ۾ نوس نوس وٽندي ڪانهي

خبر اٿيئي نه؟“

منهنجي جو هنن ارونا، ديويءَ ۽ ڪرشنا ڏاڍي دل ورتي هئي سو سس کي چيم، ”اڳتي نه ويندس.“

اندر ۾ پيئي چوان، ”اڄ هي مونکي ٿي چا ويو. جتان هيڏي خوشي مليم انهيءَ هنڌ ئي چوانس ٿي ته نه ويندس. “

ٻار اسڪول مان موٽيا ته الائي ڇو کين ڏاڍو پيار ڪيم. هنن به اسڪول جون آڪاٽيون ٻڌائڻ شروع ڪيون ۽ ٻنان چون چران جي ڪاڏو ڪائي اٿيا.

منهنجي سس گوريون وٺڻ لاءِ مونکان پاڻي گهريو. پاڻي ڪٽي اڳيان ويئي سانس ته چيائين، ”اڄ ٻار ڏاڍو ڇهڪن پيا، پاس ٻاس ٿي آيا آهن ڇا؟“

مون جواب کين ڏنو. سهري چيو، ”اها ڇا جواب ڏينديءِ سالن کان ٻئنو چاريو اٿس ٻوٿ تي..“

منهنجي من ۾ آيو، اڄ ڪوئي چتو جواب ڏيئي من ٺاريان. مگر نه، مان ڪجهه به چوڻ تي هريل ئي ڪين هئس. اندر گهٽو ئي پوسريو ته هن ماٺهوءَ ئي ته منهنجي ڪل ڪسي ورتي آهي. اگر پنهنجي زال کي وري وري وشواس ڏياري ها ته ننهن مون لاءِ ڌيءَ سمان آهي. تون حسد نه ڪر، ته سس به ههڙي چندبي نه ٿي پوي ها. مان به هيئن ڪلڻ ڳالهائڻ بند ڪري زندهه لاش نه بڻجي پوان ها.

ليڪن اڄ جو مان سڪين سان من چلي آئي هئس، سو ائين پئي لڳو جا ڳالهہ هيڏا سال چاتيءَ ۾ خنجر جيان ڪتي پيئي هئي سان هاڻ نڪري چڪي آهي.

انهن بيڪارن جي دفتر، وارين زالن جي ڪل خوشي ور ور پئي ياد آئي. جڏهن هو ٿيئي، جيڪي سيئي سونهن، متا چاريءَ، هر ڳالهہ ۾ مونکان گهٽ آهن، پوءِ بہ ڪلن خوش ٿين ٿيون تہ مان چو ڪين؟ چاتيءَ ۾ ڪتل خنجر جو نڪري ويو هو تہ لڳو هاڻي ڦٽ بہ چٽي ئي ويندو.

ٻئي ڏينهن صبح جو سنان ڪري سنا ڪپڙا پاتم. سس پڇيو، ”ڪيڏانهن ٻاهر وڃڻو اٿيئي؟“

مون وراڻيو، ”ڪپڙا سڀ سڙي وينڊا ڪيترا سال جو پاتا ڪين اٿم تہ...“

انهن اڪرن اندر جا ٿوڪ لڪل هئي تہ سس ٻائي تتهنجي شڪن سبب ئي تہ ڪين پائيندي آهيان سنا ڪپڙا، سو سس ٻائيءَ جي اکين ۾ شور پرجي آيو. مونکي تہ بيڪارن جي دفتر ۾ پهچڻو هو، سو گهر جا ننڍا وڏا ڪم جلدي جلدي پورا ڪيم ۽ هيٺ لهي ويس تہ سس آواز ڪيو. پر مون بنا جواب ڏيڻ جي دروازو ٻيڪڙي ڇڏيو. هيءَ جريت مون پهريون ڀيرو ڪئي هئي. سا ارونا، ديوي ۽ ڪرشنا ڪي اڇي ٻڌايم. ٽنهي هڪٻئي جي هٿن تي ۽ منهنجي هٿ تي تاڙي هڻي منهنجي انهي سوڀ جي ڏاڍي ساراهہ ڪئي. ڪپڙن جي ساراهہ ڪيائون. چيومان، ”هيڙا تہ گهڻيئي ڪپڙا پيا اندر سڙن پر پايان ڪين، جو سس چوندي

اٿم: اڄ تہ ڪنهن لاءِ ويس وڳو بہ ڪيو اٿيئي. "

"ٻہ هاٽي؟" ارونا پڇيو.

"هاٽي توهان اهڙي ڪا چاٻي ڏني آهي جو من ۾ اچي ويو اٿم تہ جهان مان سنا ماڻهو ڪونہ ويا آهن, جيڪي منهنجي پوترتا ۾ وشواس ڪن."

ڪرشنا تہ منهنجو رئو ڪٽي منهن تي ڇهائي چيو, "سدائين هھڙا نرم ۽ سڳنڌ وارا ڪپڙا پاءِ, ڪيڏي وڻين پيئي."

انهيءَ وڻڻ جون تہ گهٽيئي ڪٿائون هيون منهنجي شاديءَ کان اڳ جي سکين ساهڙين مارويئين ماساتن وغيره جون. پر جئن ئي هيءُ شڪ جو چنڊ گرهڻ منهنجي مٿان لڳو هو, تيئن ئي سيني وٽ اچڻ وڃڻ ڇڏائجي ويو هو.

هنن سکين ڏاڍي چاهہ سان منهنجو اهو ڪنواري هوندي وارو باب ٻڌو. مان تہ پاڻ کي وري ان وڻڻ وڻائڻ جي دنيا ۾ داخل ٿيل محسوس ڪري بس ٺڙي پيس.

ديويءَ پڇيو. "تنهنجا ٻار هيٺ ڪمپائونڊ ۾ ڏسبا ئي ڪينهن, ڇو پيلا؟"

مون چيو, "مان ئي لاش ٿي پيئي هئس تہ ٻار بہ اڌ مئا ٿيا پيا آهن. ڪلن ڳالهائين تہ ماري رکان."

ديويءَ کلي چيو, "سس سهري کي ٿاپ وجهڻ لاءِ؟" ڳالهہ ٺوڪ

جي هئي پر اهڙو ڪلي ۾ پنهنجائيءَ سان ڇيل هئي جو مون ٻه ڪلي ان جو سچ مڃيو.

ارونا چيو، ”اهو ڪي سمجهين ٿي تنهنجا ٻار انهيءَ گهر جي گهپيءَ ۾ اندر وينا وينا موڳا ٿي پوندا. روز نيم ڪري ڇڏ، ٻارن کي ٻين ٻارن سان راند ڪرڻ لاءِ هڪ ڪلاڪ ئي سهين، روز هيٺ موڪل. نه ته اها پيلاڻ، ٻارن جي منهن تي جا مان ڏسان ٿي، سان هڪ ڏينهن سائي يا سلهه جو روپ وٺندي دير ڪين ڪندءِ.“

ڪرشنا منهنجي پٺيءَ تي ٿڪ هڻي چيو، ”اڙي پهرين پاڻ ته پاٽکي انهيءَ شڪ جي گرهڻ کان آجو ڪري.“

”نه نه منهنجي ڪري ويچارا ٻار ڇو ڪل خوشيءَ کان محروم رهن. مان خود شام جو هيٺ وٺي اچي ٻارن سان دوستي ڪرائيندسان.“

سس ڏاڍو اعتراض ورتو، ”ٻار سنگت ۾ ڪرجي پوندءِ، راند ۾ ڪا ٽنگ ٻانهن ڀڃائي ايندءِ...“

مونکي الاجي ڪٿان ايڏي ٻي ڊپائي اچي ويئي جو چيم، ”توهان جي پٽ وانگر ته ڪين ٿيندا. جو ٻئي جي دک سک جي سار لهڻ جي همٿ ئي نه هجين.“

سس ٻائيءَ جو وات ڦاٽي ويو. اکيون ڦاڙي پڇيائين، ”هي تون ٿي ڳالهائين؟ منهنجو پٽ ٻه توتان اول گهول پيو وڃي ته مڙس ٻه توتي اکن چڪن ٿي پيو آهي. سو ڪني ڪکي اڄ تون ايتري ٻڪ ٿي ڪرين منهنجي اڳيان؟ رات جو اچي مڙسنهن ته چوانس مونکي هڪ

هڪاڻي ڪرڻي آهي...“

رات جو برابر پنيور ڪي باهہ لڳي ويئي. سس ٻائيءَ آخر چتاءُ ڏنو تہ گهر ۾ يا ننهن رهندي يا سس.

مون بہ زبان کولي، ”مونکي پيڪن ۾ ڪونہ وڃڻو آهي. ڪمائيندڙ مڙس جا ٻار بکاري بنائڻ ڪونہ ويندس.“

سس ٻائيءَ چيو، ”ها ها جدا گهر ڪري وهاري اچينس. پر اهو ٻڌي ڇڏ ڪنن مائٽن جي ڏي، منهنجو پٽ مون وٽ رهندو.“

”ها ها ڀلي رهي توهان وٽ. هيٺ ئي هڪ جاءِ خالي ٿي آهي، وٺي ڏيو مونکي.“

سهري جو بہ وات ڦاٽي ويو. چيائين، ”اڙي هيءَ تہ ڦوٽي ڀيلياڻي ٿي ڳالهائي؟“

سس سهري جا لفظ ٻڌي الاجي ڪٿان مڙس ڪي غيرت آئي، جو چيائين، ”ٺيڪ آهي. دادا ٻارن جي پڙهڻ ڳڙهڻ لاءِ هونءَ بہ جڳهہ سوڙهي آهي. اسين چار ئي ٻئي فليٽ ۾ وڃي رهنداسين.“

ائين لڳو جڻ باهہ جي ڀنيٽ تي ڪنهن گيهہ جو دٻو ڪٽي ليٽايو.